

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.411.10.5.2023

Wiesław Broda
Dyrektor
Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5
im. Edmunda Bojanowskiego
w Dębicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

S/23/004 Funkcjonowanie wybranych szkół publicznych i niepublicznych na terenie Miasta Dębica.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Edmunda Bojanowskiego w Dębicy ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesław Broda, Dyrektor Szkoły od 31 sierpnia 2011 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zawieranie i rozliczanie umów na wynajem mienia jednostki samorządu terytorialnego na rzecz placówek oświatowych. 2. Równoczesne funkcjonowanie szkoły publicznej i placówki niepublicznej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych z możliwością wykorzystania dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	1. Cezary Paciura, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/200/2023 z dnia 20 listopada 2023 r. 2. Maciej Pilecki, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/201/2023 z dnia 20 listopada 2023 r.

(akta kontroli str.1-10)

¹ Dalej „Szkoła”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK równoczesne funkcjonowanie w obiektach szkolnych Szkoły oraz Szkoły Podstawowej Mistrzostwa Sportowego „LKS Igloopol” Dębica⁴ nie miało wpływu na jakość kształcenia uczniów Szkoły.

Nie dochodziło do sytuacji ograniczenia dostępu do sal lekcyjnych, sal gimnastycznych, biblioteki oraz stołówki dla uczniów Szkoły.

Lekcje odbywały się w niezmiennych ramach czasowych. Dostęp do biblioteki dla uczniów był wydłużony o dwie godziny z uwagi na finansowanie przez SMS wynagrodzenia pracownika biblioteki.

Uczniowie SMS, ze stołówki korzystali w ramach jednej przerwy w lekcjach w godzinach, w których uczniowie Szkoły nie korzystali już ze stołówki.

Zajęcia prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych zarówno w Szkole jak i SMS nie miały wpływu na ich terminową realizację.

Szkoła zapewniła uczniom i pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki prowadzenia zajęć oraz korzystania z obiektów należących do niej, określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach placówkach⁵.

Umowy zawarte pomiędzy Szkołą a SMS zabezpieczały interes Szkoły. Odpłatność za korzystanie z pomieszczeń Szkoły była rzetelnie wyliczana oraz waloryzowana zgodnie z zapisami umów.

Jednakże w Szkole odpłatność za korzystanie ze stołówki przez uczniów SMS była niewłaściwie naliczana. Uwzględniała ona jedynie wartość „wsadu do kotła” pomijając koszty Szkoły związane z zatrudnieniem pracowników kuchni wraz z pochodnymi oraz zużyciem wody, prądu i gazu. Kwota wpłacona przez Szkołę Sportową za korzystanie przez jej uczniów ze stołówki wyniosła 124.334,30 zł, podczas gdy rzeczywista kwota, którą powinna ponieść SMS powinna wynieść 248.058,90 zł, tj. o 123.724.60 zł więcej niż wydatkowano.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

Opis stanu faktycznego

1. W Szkole w okresie objętym kontrolą nauka prowadzona była w roku szkolnym 2018/2019 w 38 oddziałach (liczba dzieci wynosiła 867. Jednocześnie w budynku uczyło się 112 uczniów Gimnazjum⁷). W kolejnych latach liczba oddziałów wynosiła od 39 do 41. W szkole uczyło się od 908 do 967 uczniów.

W budynku Szkoły w latach szkolnych od 2018/2019 do 2022/2023 funkcjonowała równocześnie Szkoła Sportowa.

W roku szkolnym:

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej „SMS” lub „Szkoła Sportowa”.

⁵ Dz.U. z 2020 r., poz. 1604.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Rok szkolny 2018/2019 był ostatnim rokiem funkcjonowania w Polsce Gimnazjów. Szkoła Podstawowa nr 5 była w tym okresie częścią Zespołu Szkół nr 1 w Dębicy.

- 2018/2019 z pomieszczeń Szkoły korzystało 71 uczniów (w czterech oddziałach) SMS,
- 2019/2020 z pomieszczeń Szkoły korzystało 91 uczniów (w pięciu oddziałach),
- 2020/2021 z pomieszczeń Szkoły korzystało 98 uczniów (w pięciu oddziałach),
- 2021/2022 z pomieszczeń Szkoły korzystało 128 uczniów (w sześciu oddziałach),
- 2022/2023 z pomieszczeń Szkoły korzystało 152 uczniów (w siedmiu oddziałach).

Zgodnie z planami lekcji w latach szkolnych od 2018/2019 do 2022/2023, uczniowie Szkoły uczyli się w tym samym czasie, co uczniowie SMS. Szkoła funkcjonowała w systemie jednoczesnym – lekcje poszczególnych klas rozpoczynały się w godzinach od 8.00 do 8.50 i kończyły do godziny 15.10. Wynajmowanie sal Szkole Sportowej mimo zwiększającej się liczby uczniów SMS, nie wpłynęło znacząco na rozkład zajęć uczniów Szkoły.

Analizie poddano plany lekcyjne pod kątem równoczesnego wykorzystania sal gimnastycznych przez uczniów Szkoły i uczniów SMS. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki jednoczesnego korzystania z sal gimnastycznych przez uczniów Szkoły i SMS.

Również w przypadkach absencji nauczycieli nie dochodziło do sytuacji łączenia klas w celu uzupełnienia kadry nauczycielskiej⁸.

(akta kontroli str. 11, 56-140)

2. W okresie objętym kontrolą Rada Miejska nie określiła w drodze uchwały szczegółowych warunków korzystania z nieruchomości oddanych w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym, w tym szkołom.

Dyrektor Szkoły, któremu powierzono nieruchomości należące do Szkoły w trwały zarząd, miał prawo do oddania ich w najem, dzierżawę lub użyczenie. Miał on również prawo do wynajmowania pomieszczeń, ustalając stawki za ich wynajem, mając na względzie zachowanie zasad gospodarności i uwarunkowań ekonomicznych.

Od stycznia 2022 r. obowiązywało zarządzenie Burmistrza Miasta Dębicy⁹ w sprawie zasad używania nieruchomości lub ich części stanowiących własność Miasta i pozostających w trwałym zarządzie, a także ustalania minimalnych stawek czynszu.

Zgodnie z zarządzeniem pomieszczenia i powierzchnie szkolne dyrektorzy mogli wynajmować na podstawie umowy, w której należało określić wszystkie warunki dotyczące najmu, w tym czas jej obowiązywania, odpłatność oraz zasady odpowiedzialności na wynajmowane pomieszczenia i obiekty sportowe.

W załączniku do zarządzenia określone zostały minimalne stawki czynszu, które dyrektorzy szkół powinni skalkulować w oparciu o faktyczne koszty poniesione na utrzymanie budynku szkoły.

Burmistrz zobowiązał dyrektorów szkół do wydania i przekazania do Miejskiego Zarządu Oświaty, zarządzeń regulujących zasady najmu i ustalających minimalne stawki brutto za wynajem.

Dyrektor Szkoły wydał zarządzenie w sprawie zasad używania nieruchomości lub ich części oraz ustalenia minimalnych stawek czynszu z tytułu najmu nieruchomości lub ich części, stanowiących własność Gminy Miasta Dębica, pozostających w trwałym zarządzie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Dębicy w dniu 5 stycznia 2022 r.

⁸ Na podstawie dzienników zastępstw z lutego 2019 r., stycznia i października 2020 r., grudnia 2021 r., listopada 2022 r., grudnia 2023

⁹ Dalej „Burmistrz”.

Zarządzenie to zostało przekazane do Miejskiego Zarządu Oświaty, stanowiącego jednostkę organizacyjną Urzędu Miasta Dębicy.

(akta kontroli str. 12-14)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Szkoły zawarł łącznie 13 umów najmu, dzierżawy i użyczenia. Analizie poddano umowy zawarte pomiędzy Szkołą a Szkołą Sportową:

- umowę najmu nr PSP5/13/2018 z 31 sierpnia 2018 r., zgodnie z którą Dyrektor Szkoły oddał w najem trzy sale lekcyjne - nr 20, 21, 62 i szatnię – nr S8. Zgodnie z umową uczniowie SMS mieli również możliwość korzystania z sanitariatów, biblioteki i stołówki szkolnej. W okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień) najemcę zwolniono z czynszu z wyjątkiem opłaty za pomieszczenie socjalne. Umowę zawarto na czas oznaczony, tj. od 3 września 2018 r. do 31 sierpnia 2021 r., a czynsz ustalono w kwocie 2.000 zł brutto miesięcznie.

W dniu 27 stycznia 2020 r. podpisany został aneks do umowy, zgodnie z którym zwiększono liczbę wynajmowanych sal lekcyjnych do siedmiu (w tym udostępniono salę komputerową w wymiarze 9 godzin tygodniowo). Najemca mógł także korzystać z sieci internetowej znajdującej się w szkole. Kwota wynajmu została określona na 3.700 brutto.

W dniu 31 marca 2020 r. w związku COVID-19, podpisano aneks nr 2 do umowy, zgodnie z którym odstąpiono z dniem 1 kwietnia 2020 r. od naliczania czynszu aż do dnia podjęcia przez uczniów SMS zajęć dydaktycznych.

W dniu 1 kwietnia 2021 r. miesięczny czynsz zwaloryzowano o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni.

- umową najmu nr PSP5/3/2021 z 31 sierpnia 2021 r., zgodnie z którą Dyrektor Szkoły oddał do użytkowania Szkole Sportowej sześć sal lekcyjnych (nr 1, 20, 21, 55, 60 oraz 62), pracownię komputerową (w wymiarze 10 godzin tygodniowo), szatnię oraz pomieszczenie socjalne (nr 59). Czynsz ustalono w kwocie 4.650 zł brutto. W okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień) najemcę zwolniono z czynszu z wyjątkiem opłaty za pomieszczenie socjalne. Pomieszczenia oddano w najem na 3 lata, tj. od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2024 r.

Umowa została podpisana po uprzedniej zgodzie Burmistrza z 17 czerwca 2021 r.

Aneks nr 1 do umowy, zwiększono od 1 kwietnia 2022 r. czynsz za wynajem pomieszczeń do 7.887,15 zł brutto.

Aneks nr 2 zamieniono jedną z wynajmowanych sal lekcyjnych oraz wynajęto dodatkowo salę nr 3 oraz szatnię nr S17. Od 1 września 2022 r. obniżono czynsz do kwoty 7.352,24 zł brutto.

Aneks nr 3 Najemca przestał świadczyć usługi wyżywienia na rzecz uczniów SMS. Zamiast tego Wynajmujący udostępnił jadalnię wraz z talerzami i sztućcami w wymiarze 15 minut dziennie. Od 1 listopada 2022 r. zwiększono miesięczny czynsz do 7.852,24 zł brutto, gdyż uwzględniono w nim koszty mycia talerzy i sztućców po obiedzie, udostępnienie miejsca w jadalni i zużycie prądu, wody i środków myjących. Kwoty czynszu były dwukrotnie waloryzowane zgodnie z zapisami umowy.

Z dniem 31 sierpnia 2023 r. strony postanowiły umowę rozwiązać na mocy porozumienia stron z uwagi na zmianę siedziby Szkoły Sportowej.

- umową najmu nr PSP5/7/2019 z 2 września 2019 r., zgodnie z którą Dyrektor Szkoły oddał do użytkowania Szkole Sportowej w wymiarze 10 godzin tygodniowo małą salę gimnastyczną w suterrenach budynku szkoły. Umowę zawarto na okres od 2 września 2019 r. do 31 sierpnia 2021 r., a czynsz ustalono w kwocie 600 zł brutto. Z opłat czynszu zwolniono SMS w lipcu i sierpniu.

Na podstawie aneksu nr 1 (w związku z COVID-19), Szkoła nie naliczała SMS czynszu od 1 kwietnia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień podjęcia działalności dydaktycznej. W umowie Wynajmujący zapewnił Szkole Sportowej możliwość korzystania z sanitariatów. Kwota czynszu była waloryzowana w marcu 2021 r.

- umową najmu nr PSP5/4/2021 z 31 sierpnia 2021 r., zgodnie z którą Dyrektor Szkoły oddał do używania Szkole Sportowej małą salę gimnastyczną znajdującą się w suterrenach budynku, w której przez 10 godzin tygodniowo najemca miał prowadzić zajęcia w ramach działalności statutowej w okresie od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2024 r. Miesięczny czynsz za wynajęcie małej sali gimnastycznej miał wynieść 650 zł brutto.

Aneksem nr 1 wprowadzono zmiany w treści umowy poprzez zamianę małej na dużą salę gimnastyczną znajdującą się na parterze budynku szkoły, w której zajęcia miały być prowadzone w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Miesięczny czynsz najmu ustalono w kwocie 400 zł.

Czynsz za wynajem sal był dwukrotnie waloryzowany zgodnie z zapisami umowy. Umowę rozwiązano na mocy porozumienia stron z dniem 31 sierpnia 2023 r. z uwagi na zmianę lokalizacji Szkoły Sportowej.

(akta kontroli str. 15-55)

Analiza ww. umów najmu wykazała, że wszystkie umowy zawarto na czas oznaczony. Przed podpisaniem umów Dyrektor Szkoły uzyskał zgody Burmistrza Miasta Dębica na wynajem sal lekcyjnych i pomieszczeń Szkoły na okres trzech lat. W zawartych umowach znalazły się zapisy, które zabezpieczały interes Gminy. Bez zgody wynajmującego, najemca nie mógł zmieniać przeznaczenia przedmiotu najmu jak również nie był uprawniony do oddania go w najem, podnajem ani do bezpłatnego używania osobom trzecim bez zgody wynajmującego. Wynajmujący miał zapewnić najemcy dostęp do urządzeń sanitarnych znajdujących się w tym samym poziomie w budynku, dostawę do najmowanych pomieszczeń energii elektrycznej. Wynajmujący zastrzegli sobie też prawo do przeprowadzenia kontroli przedmiotu najmu przy udziale najemcy. Umowy przed ich podpisaniem były również poddane ocenie prawnej radcy prawnego zatrudnionego w Urzędzie Miasta Dębica.

W celu określenia kwoty jaką powinien ponieść najemca, sporządzano analizę kosztów, która zawierała m.in. roczne koszty: energii elektrycznej, energii cieplnej, zużycia wody i gazu, wywozu nieczystości, przeglądów i konserwacji, monitoringu, wynagrodzenia sprzątaczk i konserwatora, ubezpieczenia budynku. Wartość poniesionych kosztów była dzielona na metraż Szkoły, a otrzymany wynik, był mnożony przez powierzchnię wynajmowaną przez SMS. Otrzymany wynik był dzielony przez 12, aby oszacować kwotę do zapłaty przez SMS.

Kalkulacja kosztów wynajmu pomieszczeń była sporządzana zarówno w chwili zmiany powierzchni wynajmowanej przez Szkołę, jak również w chwili przeprowadzania corocznej waloryzacji ponoszonych kosztów. Kwoty należności ustalone w zawartych umowach, pokrywały koszty ustalone na podstawie ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 15-55, 141-152)

3. W okresie objętym kontrolą, na podstawie zawartych umów ze Szkołą Sportową, uczniowie SMS korzystali m.in. z biblioteki oraz stołówek.

3.1. Korzystanie z biblioteki przez uczniów SMS.

W celu korzystania z biblioteki szkolnej, Szkoła Sportowa zatrudniła nauczyciela bibliotekarza w wymiarze dwóch godzin tygodniowo.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły dzięki takiemu rozwiązaniu, *biblioteka była czynna przez dwie godziny dłużej, co było bardzo dobrym rozwiązaniem, gdyż w tym czasie mogli również wypożyczać książki uczniowie Szkoły. Z tytułu wypożyczenia książek przez uczniów SMS, ani Szkoła ani organ prowadzący Szkołę, nie ponieśli żadnych dodatkowych kosztów.*

3.2. Korzystanie ze stołówki przez uczniów SMS.

Z uwagi na prowadzenie czynności kontrolnych po przeniesieniu się Szkoły Sportowej do innej lokalizacji nie było możliwości sprawdzenia sposobu korzystania ze stołówki Szkolnej przez uczniów SMS.

Intendent stołówki wyjaśniła, że *uczniowie SMS korzystali ze stołówki w przerwach między zajęciami bez styczności z uczniami Szkoły, za okazaniem karty obiadowej uprawniającej do odbioru posiłku. Na jadalni mogło jednorazowo przebywać 125 osób, więc obecność uczniów SMS korzystających z posiłków w żaden sposób nie kolidowała z obecnością uczniów Szkoły.*

W okresie objętym kontrolą, Szkoła przygotowywała posiłki na rzecz:

- uczniów Szkoły,
- uczniów Szkoły Podstawowej nr 8 w Dębicy,
- uczniów SMS.

W okresie od września 2018 r. do czerwca 2019 r. cena obiadu dla uczniów Szkoły oraz SMS wynosiła 3,10 zł za obiad (kwota ta obejmowała koszt „wsadu do kotła”, czyli kosztów produktów wykorzystywanych do wytworzenia posiłków) oraz 6,10 zł za obiad dla nauczyciela (kwota ta obejmowała koszt wsadu do kotła oraz kosztów przygotowania posiłków).

W okresie od września 2019 r. do czerwca 2021 r. cena obiadu dla uczniów wynosiła 3,50 zł za obiad oraz 7,20 zł za obiad dla nauczyciela.

W okresie od września 2021 r. do stycznia 2022 r. cena za obiad dla ucznia wynosiła 3,80 zł oraz 7,50 zł za obiad dla nauczyciela.

Od lutego 2022 r. do grudnia 2022 r., cena za obiad wynosiła 4,00 zł (7,80 zł za obiad dla nauczyciela, natomiast od stycznia 2023 r. cena za obiad dla ucznia wynosiła 4,50 zł a dla nauczyciela 8,80 zł.

Pieniądze na obiady były zbierane przez sekretarkę zatrudnioną w SMS w sekretariacie Szkoły Sportowej w jej godzinach pracy za potwierdzeniem wpisanym na kwestionariuszu dla każdego ucznia. Następnie, środki te były wpłacane na rachunek SMS. Po wystawieniu faktury przez Szkołę za obiady pieniądze były przelewane z konta SMS do Szkoły.

Odpłatność za obiady spożywane przez uczniów SMS powinna obejmować zarówno koszty produktów wykorzystywanych do przygotowania posiłków, jak również wynagrodzenia pracowników oraz koszty utrzymania stołówki.

(akta kontroli str. 153-256)

4. W latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 i 2023/2024 w Szkole zatrudnionych było odpowiednio 100; 103; 106, 102, 101 i 92 nauczycieli.

Spośród nauczycieli zatrudnionych w Szkole, w latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 i 2023/2024, w SMS równocześnie było zatrudnionych odpowiednio 18, 26, 23, 24, 27 i 25 nauczycieli.

W latach szkolnych od 2018/2019 do 2022/2022 lekcje oraz przerwy między lekcjami w Szkole oraz SMS odbywały się o tych samych godzinach. Nauczyciele zatrudnieni zarówno w Szkole jak i w SMS nie prowadzili lekcji w tych samych godzinach w obu

Szkołach. Z uwagi na fakt, że zajęcia z uczniami Szkoły i SMS odbywały się w tym samym budynku, nauczyciele ci przemieszczali się pomiędzy klasami SMS i Szkoły w trakcie przerw w lekcjach.

W roku szkolnym 2023/2024 z uwagi na zmianę lokalizacji Szkoły Sportowej, lekcje w SMS rozpoczynały się 10 minut wcześniej niż w Szkole. Tym samym po zakończeniu lekcji w SMS, nauczyciel miał czas na dotarcie na lekcję z uczniami Szkoły minimum 10 minut plus długość przypadającej przerwy w Szkole. Z uwagi na nieznaczną odległość pomiędzy Szkołami, był to czas wystarczający na dostanie się nauczyciela na lekcje w Szkole (odległość pomiędzy obiema szkołami dla osoby poruszającej się pieszo wynosi 450 m).

Dyrektor Szkoły w okresie od 3 września 2018 r. do 31 sierpnia 2021 r. był zatrudniony w SMS na stanowisku Dyrektora do spraw dydaktycznych. W okresie od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2023 r. był zatrudniony w SMS na stanowisku Dyrektora do spraw wychowawczych, natomiast od 1 września 2023 r. (umowa na czas nieokreślony) był zatrudniony na stanowisku Wicedyrektora do spraw wychowawczych.

Wicedyrektor Szkoły w okresie od 1 października 2018 r. do 31 sierpnia 2021 r. była zatrudniona w SMS na stanowisku Dyrektora do spraw wychowawczych. W okresie od 1 września 2021 r. (umowa na czas nieokreślony) była zatrudniona w SMS na stanowisku Dyrektora do spraw dydaktycznych.

Na pracę w SMS Dyrektor oraz Wicedyrektor Szkoły uzyskali zgodę Burmistrza Miasta Dębicy.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Dębicy nr IX/69/11 z dnia 8 kwietnia 2011 r. *w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w podległych szkołach i przedszkolach oraz zasad ich zwalniania od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych*, nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze obniżono obowiązkowy wymiar godzin dydaktycznych do trzech godzin¹⁰ (w przypadku stanowiska dyrektora szkoły) oraz do siedmiu godzin¹¹ (w przypadku wicedyrektora szkoły).

Z uwagi na nienormowany czas pracy Dyrektora i Wicedyrektora w Szkole, rozliczani są oni z prowadzonych zajęć dydaktycznych jako nauczyciele oraz z wykonanych zadań, za które są odpowiedzialni na zajmowanych stanowiskach.

Ponadto jeden pracownik zatrudniony w Szkole na stanowisku administracyjnym (obsługa sekretariatu), był również zatrudniony w SMS na tożsamym stanowisku. Zgodnie z zapisami umowy o pracę, sekretarka wykonywała swoje obowiązki na rzecz SMS w skali 10 godzin tygodniowo. Pracownik ten wykonywał swoje obowiązki związane z prowadzeniem sekretariatu SMS po zakończeniu pracy w Szkole.

(akta kontroli str. 56-139, 257-360)

5. W okresie objętym kontrolą, Dyrektor Szkoły przeprowadzał kontrole bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów na terenie Szkoły. Kontrole dokonywane były przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego obejmowały m.in.: teren wokół budynku szkolnego, teren Szkoły, stan sal lekcyjnych i sal gimnastycznych, stan pomieszczeń sanitarnych oraz stan gabinetów oraz pokoju

¹⁰ Z uwagi na prowadzenie przez Dyrektora Szkoły lekcji z przedmiotu matematyka, minimalna liczba lekcji, którą Dyrektor mógł prowadzić wynosiła pięć godzin tygodniowo.

¹¹ Z uwagi na prowadzenie przez Wicedyrektora Szkoły lekcji z przedmiotu język polski, minimalna liczba lekcji, którą Pani Wicedyrektor mogła prowadzić wynosiła 10 godzin tygodniowo.

nauczycielskiego. W skład komisji dokonującej kontroli wchodził pracownicy Szkoły. Zauważone uchybienia były niezwłocznie usuwane.

(akta kontroli str. 361)

6. W okresie objętym kontrolą przeprowadzonych zostało:

- osiem kontroli przeprowadzonych przez pracowników Podkarpackiego Kuratorium Oświaty, w tym jedna kontrola dotyczyła bezpiecznych i higienicznych warunków nauki (kontrola przeprowadzona w 2019 r. nie wykazała nieprawidłowości).

- dziewięć kontroli przeprowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Dębicy, w tym dwie kontrole dotyczące przestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych w bloku żywieniowym. (kontrole przeprowadzone w 2018 i 2023 roku – nieprawidłowości nie stwierdzono).

(akta kontroli str. 362-369)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono jedną nieprawidłowość.

1. Posiłki sprzedawane przez Szkołę na rzecz SMS nie obejmowały kosztów wynagrodzeń pracowników oraz kosztów utrzymania stołówek.

Zgodnie z zapisami umów na sprzedaż posiłków (nr 1/2018 z dnia 28 września 2018 r. oraz nr 1/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r.) zawartymi pomiędzy Szkołą a SMS, Szkoła dokonywała sprzedaży posiłków na rzecz uczniów Szkoły Sportowej. Na podstawie zawartych umów, Zamawiający (SMS) miał zapłacić Szkole kwotę w wysokości wynikającej z przemnożenia liczby sprzedanych posiłków w okresie rozliczeniowym przez cenę jednego posiłku ustaloną zarządzeniem Dyrektora Szkoły. Opłata za posiłek dla dziecka miała obejmować koszt surowców zużytych do przygotowania posiłku. Opłata dla nauczyciela miała obejmować koszty artykułów wykorzystywanych na te posiłki i koszty ich przygotowania.

W okresie od września 2018 r. do czerwca 2022 r. uczniowie SMS spożyli łącznie 35.413 posiłków, za które zapłacili 124.334,30 zł. Po uwzględnieniu kosztów wynagrodzeń pracowników przygotowujących obiady oraz kosztów utrzymania stołówek, koszty te powinny wynieść 248.058,90 zł, tj. o 123.724.60 zł więcej niż uzyskano z SMS.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że jego zdaniem korzystanie ze stołówki przez uczniów SMS było prawidłowe. Stawka żywieniowa była ustalana z władzami miasta. Wszelkie comiesięczne zestawienia dotyczące żywienia były akceptowane przez główną księgową. Dlaczego stawka na ucznia nie była wyższa? Ponieważ uznano, że są to uczniowie i nie było podstaw prawnych do ustalenia wyższych stawek żywieniowych.

Dyrektor Miejskiego Zarządu Oświaty wyjaśnił, że po złożeniu przez Dyrektora Szkoły informacji o przyszłym korzystaniu z żywienia przez uczniów SMS, dokonano analizy przepisów oświatowych i finansowych w zakresie ustalenia warunków żywienia, a szczególnie ceny jednostkowej za posiłek. W myśl przepisów prawa, szkoła nie może prowadzić działalności komercyjnej w zakresie usług żywieniowych dla podmiotów zewnętrznych, nie może bowiem czerpać korzyści finansowych z prowadzonej działalności edukacyjnej, a stołówka szkolna stanowi jeden z podmiotów tejże działalności. Kwota pobierana od uczniów za obiady nie może być większa niż kwota tzw. wsadu do kotła. Taką właśnie zastosowano interpretację po konsultacji z radcą prawnym i uzgodnieniu z władzami miasta, ustalając kwotę za jeden posiłek dla uczniów SMS na poziomie takim jak dla uczniów Szkoły.

Zdaniem NIK, Szkoła powinna określić odpłatność za posiłek uwzględniając pełen koszt posiłku, gdyż uczniowie SMS nie byli uczniami Szkoły. Szkoła publiczna nie może ponosić kosztów przygotowania posiłków dla podmiotów zewnętrznych.

(akta kontroli str. 178-256, 370)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski

1. Podjęcie działań zmierzających do wyegzekwowania kwoty 123.724.60 zł z tytułu zaniżonej opłaty za przygotowanie posiłków dla uczniów Szkoły Sportowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, 15 kwietnia 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

Kontrolerzy
Cezary Paciura

Główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

/-/

Maciej Pilecki
Specjalista kontroli państwowej

/-/